

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35PP/35/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125011445
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2025:2125011445.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.08.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, § 66 ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/50/2022, zo dňa 30.03.2023, zamietla.

odôvodnenie:

Dňa 30.5.2025 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podaný prostredníctvom jeho obhajcu. V návrhu sa uvádza, že v prípade odsúdeného trest, ktorý vykonáva, plní svoju výchovnú funkciu. Odsúdený si uvedomil v plnom rozsahu škodlivosť svojho konania a aj týmto spôsobom prejavuje úprimnú ľútosť nad svojim konaním. Má za to, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. S rodinou udržiaval častý kontakt aj počas výkonu trestu odňatia slobody. Tento trestný čin aj výkon trestu bol pre neho dostatočným ponaučením na to, aby sa v budúcnosti podobným udalostiam vyhýbal a predovšetkým akémukoľvek protiprávnemu konaniu.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie ÚVTOS, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT a rozsudok Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 30.03.2023 sp.zn. 2T/50/2022.

Zo skráteného výpisu klienta ako aj z oboznámeného rozhodnutia vyplýva, že odsúdený bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 30.03.2023 sp.zn. 2T/50/2022 uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. c) Trestného zákona v znení zákona č. 474/2019 Z.z. s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, za čo mu bol uložený spoločný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia, za súčasného zrušenia výroku o treste, ktorý bol odsúdenému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 04.05.2022 sp.zn. 1T/33/2022 ako aj všetky ďalšie na tento výrok obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že odsúdený bol dňa 27.08.2020 dodaný do výkonu väzby do ÚVV a ÚVTOS Leopoldov. Správanie a vystupovanie menovaného počas výkonu väzby a následného krátkeho výkonu trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov bolo na požadovanej úrovni, až na jeden menej závažný prípad, ktorý bol zaznamenaný počas dočasného premiestnenia v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v ÚVTOS Trenčín. V uvedenom prípade bol odsúdený opakovane upozornený na rešpektovanie zásad slušného správania a vystupovania voči personálu (správal sa arogantne, verbálne napádal personál, odmietol si nasadiť rúško). Pracovne

zaradený nebol. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 14.09.2021 bol premiestnený do ÚVTOS Želiezovce za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu v ÚVTOS Želiezovce bolo zväčša na požadovanej úrovni. Príkazy a pokyny príslušníkov plnil. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa sa snažil dodržiavať, až na jeden prípad, keď sa voči príslušníkovi správal arogantne, drzo a vyhrážal sa mu. V osobných veciach si udržiaval poriadok na požadovanej úrovni, zásady osobnej a kolektívnej hygieny mal osvojené. Do aktivít v zmysle ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti sa sporadicky zapájal. Pracovne bol krátko zaradený od 21.09.2021 do 25.10.2021 na pracovisku v ústave s dozorom Euroobuv, vyradený bol zo zdravotných dôvodov. Následne už počas umiestnenia v ÚVTOS Želiezovce nebol zaradený na žiadne pracovisko z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí vzhľadom na jeho zdravotný stav. Podľa potreby a určenia bol zapájaný do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu, v tomto smere bez negatívnych poznatkov. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Želiezovce bol jedenkrát disciplinárne odmenený, a to dňa 08.02.2024 pochvalou za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Disciplinárne potrestaný bol jedenkrát, a to dňa 17.04.2023 celodenným umiestnením do uzatvoreného oddielu na 10 dní za už vyššie spomenuté drzé a arogantné správanie voči príslušníkovi zboru. Disciplinárny trest mu bol zahladený dňa 28.08.2023. V ÚVTOS Želiezovce bolo konštatované, že odsúdený čiastočne plnil stanovené ciele programu zaobchádzania. Uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 07.03.2024 sp.zn. 4Nt/106/2023 bol odsúdený preradený na ďalší výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený bol dňa 26.03.2024 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde je umiestnený doposiaľ. Počas umiestnenia v aktuálnom ÚVTOS nebolo spočiatku jeho správanie na požadovanej úrovni, keď sa správal arogantne a nátlakovo voči príslušníkovi a keď sa pokúsil odoslať list s už použitou známkou. Následne sa však jeho správanie stabilizovalo a od mája 2024 je správanie a vystupovanie menovaného na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje. V kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Osobnú a kolektívnu hygienu i ústrojovú disciplínu dodržiava, dbá o svoj zovňajšok a v osobných veciach si udržiava náležitý poriadok. Z radov odsúdených zastáva od 17.06.2025 funkciu vedúceho izby, aktuálne bez negatívnych poznatkov. Doposiaľ nebol v tunajšom ÚVTOS disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Do akcií organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája. Voľný čas využíva v rámci svojich možností a záujmov zmysluplne. Odsúdený nebol v tunajšom ústave zaradený na žiadne pracovisko z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí vzhľadom na jeho zdravotný stav. Podľa potreby a určenia je zapájaný do výkonu činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu, v tomto smere bez negatívnych poznatkov. Odsúdený bol vychovávaný v úplnej rodine, pričom bol v istých obdobiach svojho detstva umiestnený v diagnostickom centre, reedukačnom centre a liečebno-výchovnom sanatóriu. Po absolvovaní základnej školy ďalej vo vzdelávaní pokračoval na strednom odbornom učilišti v odbore maliar, štúdiom však z dôvodu výkonu trestu nedokončil. V neskoršom čase však absolvoval kurz v odbore kuchár-mäsiar. Počas života sa živil zväčša brigádnickou formou ako pomocný kuchár, mäsiar alebo manipulačný pracovník na stavbe. V ostatných obdobiach údajne pracoval pre Bratislavskú parkovaciu službu ako dozor na parkovisku. Menovaný je slobodný, s dvomi bývalými partnerkami má toho času dve už dospelé deti, na ktoré si vyživovaciu povinnosť nehlásil. Kontakt udržiava najmä s matkou, bratom a kmotrom formou korešpondencie a telefonovania. Matka ho v minulosti aj jedenkrát navštívila. V pravidelnom písomnom kontakte je aj s viacerými inštitúciami. Pred dodaním do výkonu väzby býval sám. Po prepustení z výkonu trestu plánuje ísť bývať k matke na adresu trvalého pobytu. V zaobchádzaní s odsúdeným sa využíva zväčša štandardný prístup s následnou kontrolou plnenia povinností, v prípade potreby sa však využíva aj direktívny prístup. Odsúdený je individuálnymi pohovormi vedený k dodržiavaniu ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa, príkazov a nariadení príslušníkov zboru, rozvoju sebadisciplíny, rešpektovaniu autority, preberaniu zodpovednosti za svoje správanie, uvedomovaniu si dôsledkov svojho konania a k protidrogovej osvete. K trestnej činnosti zastáva čiastočne kritický postoj, trestnú činnosť formálne ľutuje, avšak zároveň ju zľahčuje a racionalizuje. V otázke užívania drog sa vyjadruje, že drogy v minulosti užíval, s ich užívaním subjektívne nemal výraznejšie problémy a deklaruje snahu po výkone trestu od drog abstinovať. Možno konštatovať, že odsúdený čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA nepriaznivá.

Riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké. V súčasnosti nie je voči menovanému v pedagogickej dokumentácii evidované ďalšie trestné stíhanie. Na základe uvedených skutočností, s prihliadnutím na trestnú minulosť odsúdeného a s prihliadnutím na nepriaznivú resocializačnú prognózu riaditeľ ÚVTOS v závere hodnotenia uvádza, že odporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť a v prípade podmiennečného prepustenia mu uložiť probačný dohľad.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 18 záznamov.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že nakoľko neboli splnené všetky podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného, navrhuje jeho žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že na podanom návrhu trvá. Všetko ľutuje, sľubuje, že v prípade podmiennečného prepustenia, bude viesť riadny a slušný život, bude sa starať o svoju chorú mamu. Tiež je chorý, v prípade podmiennečného prepustenia by mal možnosť lepšej liečby. Povedie riadny a slušný život, beztrestný.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že je toho názoru, že prihliadnúc k vykonanému dokazovaniu, samotnému odporúčaniu riaditeľa ÚVTOS a k hodnoteniu odsúdeného, má za to, že došlo k zásadnej zmene v správaní odsúdeného od roku 2024 a že sú splnené všetky podmienky na jeho podmiennečné prepustenie a preto navrhuje žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť.

Podľa § 415 ods. 2 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenej za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok: (i) vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu; (ii) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukazuje polepšenie; (iii) od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo

vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život.

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu preukázal polepšenie, podľa názoru súdu nie je splnená.

Súd v tejto súvislosti skúmal, či u odsúdeného došlo k polepšeniu, teda, či u neho prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti oprávňujúci „nádej“, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, v rámci čoho súd vyhodnocuje najmä závažnosť a povahu trestného činu, ktorého sa vykonávaný trest týka, plnenie si povinností a správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osoby, povahových vlastností a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti, ktoré je možné zistiť z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS, v ktorom vykonáva alebo vykonával trest odňatia slobody.

V kontexte ustálenia prvej materiálnej podmienky polepšeniu môže príkladmo nasvedčovať, ak sa odsúdený zúčastňuje programov určených na predchádzanie trestnej činnosti, rozpozná a reflektuje okolnosti, ktoré v minulosti prispeli k tomu, že páchal trestnú činnosť, pracuje, zlepšuje svoje znalosti a schopnosti s cieľom uplatniť sa v spoločnosti.

Súdy sa pri hodnotení prvej materiálnej podmienky zaoberá aj otázkou, či pozitívne chovanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody svedčí o skutočnej zmene životného postoja odsúdeného, alebo je len prispôbením sa v snahe vytvoriť pozitívny obraz o svojej osobe, bez toho, aby došlo aj k skutočnej zmene tých aspektov, ktoré boli príčinou protiprávneho konania. Súd ďalej zdôrazňuje, že prvá materiálna podmienka by mala byť splnená aj v kontexte toho, či odsúdený počas výkonu trestu tiež získava zručností, vedomostí a schopností, ktoré by mu umožnili predchádzať páchaniu trestnej činnosti a náhľad na svoju trestnú minulosť.

Podľa názoru súdu v prípade odsúdeného jeho celkové a úplné polepšenie po komplexnom zhodnotení pozitívnych a negatívnych poznatkov o jeho správaní nenastalo.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Odsúdený sa od nástupu do výkonu trestu opakovane dopustil nevhodného správania sa voči príslušníkom zboru a pedagogickému personálu. Nešlo pritom o jednorázové vybočenie, ktoré by sa už neopakovalo, ale o opakované porušovanie zásad slušného správania sa, napriek predchádzajúcemu upozorneniu a usmerneniu zo strany personálu. V jednom prípade bol dokonca aj v súvislosti s daným správaním disciplinárne potrestaný najprísnejším disciplinárnym trestom. Prvýkrát sa takého to konania dopustil už vo výkone väzby a opakovane aj počas výkonu trestu v ústave v Želiezovciach a v ústave v Hrnčiarovciach nad Parnou.

Kritérium polepšenia sa odsúdený nepreukázal ani tým, že by počas doterajšieho výkonu trestu bol opakovane disciplinárne odmenený. Súd poukazuje aj na to, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu od 14.09.2021 získal len jednu disciplinárnu odmenu – a to pochvalu za výsledky pri plnení činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti. Ide však o veľmi nízky počet disciplinárnych odmien za tak dlhú dobu výkonu trestu. Pritom platí, že odsúdený by mal získať počas výkonu trestu aspoň jednu disciplinárnu odmenu a v prípade dlhšieho výkonu trestu aspoň jednu disciplinárnu

odmenu ročne. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený nevyvíja dostatočne aktívnu snahu z jeho strany po akýchkoľvek dostupných aktivitách vo výkone trestu, ktoré by nasvedčovali jeho polepšenie sa a prevažne len dodržiava podmienky výkonu trestu, čo je ale jeho elementárna povinnosť. Je možné preto konštatovať, že jeho správanie je prispôsobením sa režimu v ústave a nevybočuje z rámca správania ostatných odsúdených vo výkone trestu. Súd pripomína, že aj keď odsúdený nemôže byť zo zdravotných dôvodov pracovne zaradený, disciplinárne odmeny je možné získať aj za iné aktivity, ako len za plnenie pracovných povinností, napríklad aj za plnenie programu zaobchádzania. Ani v tejto oblasti odsúdený nevyvinul dostatočnú aktivitu na to, aby príslušníci a pedagógovia reagovali kladne na jeho osobnostný rozvoj prípadným udelením disciplinárnej odmeny.

Súd svoju pozornosť ale nezameral len na to, koľko a akých disciplinárnych odmien odsúdený získal, ale či iné iné aspekty jeho správania sa, by mohli nasvedčovať polepšeniu sa odsúdeného vo výkone trestu.

Positívne súd vyhodnotil to, že jeho správanie sa v poslednom období stabilizovalo a nie sú zaznamenané už ďalšie negatívne poznatky. Za pozitívny aspekt je možné považovať aj to, že odsúdený od 17.06.2025 vykonáva funkciu vedúceho izby, s čím sú nepochybne spojené povinnosti a zodpovednosť. Rovnako za pozitívnu skutočnosť súd považuje účasť odsúdeného na zmysluplných voľnočasových aktivitách organizovaných ústavom.

Na druhej strane je ale potrebné odsúdenému vytknúť to, že počas doterajšieho výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz alebo iné formy vzdelávania. Odsúdený síce v minulosti mimo ústavu absolvovala kurz kuchár -mäsiar, ale pracovne sa v tomto odbore živil len brigádnicou, pričom naposledy nepracoval v odbore. Zrejme aj nedostatky vo vzdelaní a nedostatočné pracovné skúsenosti boli dôvodom nedostatočných príjmov, ktoré následne kompenzoval trestnou činnosťou, keďže v súčasnosti vykonáva trest za pokračovací zločin podvodu, ktorého sa dopustil dvanástimi čiastkovými útokmi a aj v minulosti sa dopustil majetkovej trestnej činnosti. Je tak nepochybné, že odsúdený počas doterajšieho niekoľkoročného výkonu trestu nevyužil možnosti a príležitosti, ktoré by mu po výkone trestu uľahčili zaradenie sa do riadneho života, okrem iného aj tým, že by prípadne získal takú pracovnú kvalifikáciu, ktorá by mu umožnila riadne sa zamestnať s príjmom postačujúcim na úhradu jeho životných nákladov.

Zhrnúc uvedené, odsúdený doposiaľ za doterajší výkon trestu nepreukázal kontinuálnu zvýšenú snahu po náprave, čím by súd presvedčil, že sa polepšil a v súčasnosti už prebehla u neho vnútorná zmena v jeho hodnotovej orientácii. Je možné pozorovať prvé náznaky procesu polepšenia v nedávnej dobe, čo ale nie je postačujúce na to, aby súd mohol konštatovať, že táto zákonná podmienka je v súčasnosti už splnená. V neposlednom rade o miere polepšenia nasvedčuje aj hodnotenie plnenia programu zaobchádzania, z ktorého vyplýva, že odsúdený tento plní v súčasnosti len čiastočne.

Súhrnne je tak možné uviesť, že aj napriek čiastkovým pozitívnym poznatkom, prevažovali poznatky, ktoré nepreukazujú, že odsúdený sa počas doterajšieho výkonu trestu už polepšil v tej miere a intenzite, ktorá by korešpondovala zákonnej požiadavke

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je.

Súd pri skúmaní splnenia tejto podmienky objasňuje, skúma, komplexnejšie posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostrediu, v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu, charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že na podmienčné prepustenie z výkonu trestu neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správval vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. V zmysle odborných názorov „zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienčné

prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952).

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné skúmať aj pri zohľadnení jeho skorších odsúdení. Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je odsúdený vo výkone trestu s jediným cieľom dospieť k záveru, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku v zmysle ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona a síce, že je od odsúdeného možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ani túto podmienku súd nepovažuje za splnenú. Ak u odsúdeného nenastalo v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody riadne a preukázateľné polepšenie, tak nemožno dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, nakoľko polepšenie odsúdeného je esenciálnou zložkou vyvedenia predpokladu, či odsúdený bude schopný viesť po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody riadny život. Od odsúdeného teda nemožno dôvodne očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti, pokiaľ nemožno konštatovať jeho polepšenie sa už počas výkonu trestu.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov za pokračovací zločin podvodu. Dopusil' bol z trestnej činnosti uznaný za vinného 18 krát. V jeho trestnej minulosti je zastúpená trestná činnosť majetkového charakteru (opakované krádeže), násilného charakteru (lúpež), ale aj trestná činnosť na úseku marenia výkonu úradného rozhodnutia. Z trestnej minulosti odsúdeného vyplýva, že mu boli opakovane ukladané podmiennečne odložené tresty odňatia slobody. Výkon trestu musel byť odsúdenému ale opakovane nariadený, nakoľko odsúdený ani v týchto prípadoch nevedol riadny život. Dokonca bol už v minulosti podmiennečne prepustený, napriek tomu sa trestnej činnosti naďalej opakovane dopúšťal. So stupňujúcou sa závažnosťou a početnosťou trestnej činnosti, súdy pristúpili k ukladaniu nepodmienečného trestu odňatia slobody, Tým, že mu boli opakovane uložené či už niekoľko mesačné tresty odňatia slobody a vo viacerých prípadoch aj v trvaní niekoľkých rokov .

Skúsenosti s jeho predchádzajúcim spôsobom života, najmä opakované páchanie trestnej činnosti, a napriek skôr uloženému podmiennečnému ako aj nepodmienečnému trestu odňatia slobody, podmiennečnému prepusteniu svedčia o nedostatku rešpektu k dodržiavaniu právnych noriem u odsúdeného. Správania odsúdeného v minulosti neumožňuje vysloviť sa v prospech jeho nožnej prognózy, t. j. že by v prípade prepustenia viedol riadny život na slobode. Pritom jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá pre vysoké riziko recidívy (podľa hodnotenia ústavu). Hoci riaditeľ ústavu navrhol jeho podmiennečné prepustenie týmto návrhom nie je vôbec viazaný sám nezávisle vyhodnocuje splnenie zákonných podmienok.

Z uvedeného dôvodu súd má obavu, že aj v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, odsúdený nebude viesť riadny život, keďže predchádzajúce miernejšie formy potrestania, nemali na odsúdeného žiadny pozitívny vplyv. Jeho zjavné protiprávne konanie počas pobytu na slobode v čase, kedy sa zjavne výchovný účel trestu nespojeného s odňatím slobody minul účinkom, a zároveň potreba pokračovať v procese resocializácie, tak aby sa jej riziko minimalizovala resp. vylúčilo, neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu.

Za takýchto okolností preto súd konštatuje, že riziko recidívy u odsúdeného nie je eliminované. Súd preto zastáva názor, že úplnú nápravu odsúdeného je možné dosiahnuť len ďalším výkonom uloženého trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.